

ХЕНРИ МУР – ГРАФИЧАР

Музеј Војводине, 7-30. новембар 2014.

Саопштење за јавност

Нови Сад, 3. новембар 2014. – Представници Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, British Council-а, Музеја Војводине и Banca Intesa представили су на данашњој конференцији за новинаре изложбу графика и скулптура чувеног енглеског уметника Хенрија Мура под називом „Хенри Мур – графичар“.

На конференцији су говорили:

1. **Славиша Грујић**, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за културу и јавно информисање
2. **Др Агнеш Озер (Ágnes Ózer)**, директорица Музеја Војводине
3. **Тони О'Брајан (Tony O'Brien)**, директор British Council-а за западни Балкан
4. **Рајка Шиник Вулић**, менаџер за корпоративне комуникације Banca Intesa

Након београдске изложбе у Народном музеју, новосадска публика имаће прилике да погледа изложбу у Музеју Војводине до краја новембра. На конференцији за новинаре Др Агнеш Озер, директорица Музеја, најавила је отварање изложбе за петак, 7. новембра и захвалила се Влади Војводине на подршци у реализацији ове изложбе. Она је изразила наду да ће изложба изазвати пажњу „како савременика стваралаштва Хенрија Мура, тако и младих који се тек упознају са појмом модерне уметности у XX веку, чији је представник био Хенри Мур“.

Изложба „Хенри Мур – графичар“ конципирана је као путујућа изложба и представља пресек рада Хенрија Мура од 1934. до 1984. године. British Council има вишедеценијску праксу представљања британске ликовне уметности путем гостујућих изложби, а посебно место и значај у томе има рад Хенрија Мура. Највећим делом је управо British Council заслужан што је уметност Хенрија Мура популаризована широм света. Тони О'Брајан, директор British Council-а за западни Балкан је на конференцији за новинаре рекао: „Велика је привилегија што можемо да новосадској публици, коју лично посебно ценим, представимо изложбу великог Хенрија Мура у сарадњи са партнерима за које знамо да, као и ми, желе да ојачају положај културе у нашем друштву. Имамо велика очекивања пред отварање изложбе у Новом Саду, али морам да признам, и одређену дозу треме.“

Сва дела која ће бити приказана у Музеју Војводине чувају се у збирци Одељења за ликовне уметности British Council-а. На педесету годишњицу од када је основан British Council 1984, Мур је поклатио преко две стотине својих најбољих графика колекцији ове организације „Музеј без зидова“. Овај поклон, који је обухватио дела из скоро свих периода његовог стваралаштва, укључен је у постојећу колекцију која се састојала од сто двадесет и четири Мурове графике. Поред осамедесет

и два рада на папиру, као и десетак фотографија које су дело самог аутора, који је фотографисао своје радове у просторном амбијенту, у колекцији British Council-а чува се и знатан број његових вајарских остварења.

Рајка Шиник Вулић, менаџер за корпоративне комуникације Banca Intesa, нагласила је: „Друштвено ангажовање Banca Intesa у великој мери је усмерено на очување културног наслеђа, као и дугорочно улагање у развој културе, али и промоцију њених вредности и подршку културној размени. Повезујући се са сектором културе и неваладним институцијама градимо друштвени капитал, који је за нас као банку, подједнако важан као и финансијски“.

Скулптуре и графике представљају целину којом доминира Муров препознатљив стил и израз. На изложби у Музеју Војводине поред графика биће приказано шест скулптура, насталих у периоду од 1934. до 1977. године.

О уметнику

Хенри Мур (Кестлфорд, 1898 – Пери Грин, 1986) био је вајар, цртач и графичар. Остао је упамћен као најзначајнији британски скулптор двадесетог века. Централна тема читавог његовог опуса је људска фигура. Иако је током свога живота био сведок револуционарних промена у увођењу нових материјала, он је свој израз темељио на различитим културним и цивилизацијским традицијама (Инке, Египат, ...) чиме је његов рад синхронизован са дубоким сазвучјима уметности старих цивилизација. Његове женске фигуре одзвањају облицима планина, долина, стена и пећина, уједно и продужавају и обогаћују традицију пејзажа која обележава енглеску визуелну културу и уметност.

Мурова младост протекла је између образовања и војне службе. Као осамнаестогодишњак био је регрутован за учешће Првом светском рату. По завршетку рата две године је студирао на Уметничкој школи у Лидсу, да би школовање наставио 1921. на Краљевском колеџу у Лондону. Мур се непосредно укључио у модернистичке уметничке токове, избегавши академски традиционализам. Од почетака своје каријере био је свестан важности непосредног рада у материјалу, за шта је потврду добио у сусрету са домородачком скулптуром Океаније, Африке, али пре свега преколумбовске Америке које је упознао у Британском музеју. Његови рани радови изведени у цртежу и скулптури носе реминисценције на палеолитске богиње плодности, кикладску, египатску, сумерску скулптуру. 1926. је забележио: „Увек треба истицати светску традицију – велики приказ скулптуре.“

Током тридесетих година Мур је дошао у неку врсту кореспонденције са другим скулпторима, Ђакометиме, Ж. Арпом и посебно Пикасовом скулптуром „Преображај“(1928). Поштовао је надреалисте, са којима је коинцидирао у загонетности значења и амбивалентним формама, структурама које подарумевају комбинацију већих и мањих облика, сугестивног значења. 1933. прикључио се аванградној групи Unit One. Крајем тридесетих година живео је у Хемпстеду, недалеко од Барбаре Хепворт, Бена Николсона, Наума Габоа и Пита Мондријана. Иако је задржао своју независност, контакт са Хепворт и Николсоном био је обострано плодоносан.

Почетком Другог светског рата, његова кућа је уништена у бомбардовању, те са породицом преселио у Пери Грин, педесет километара северно од Лондона. Као званични ратни уметник, започео је своју чувену серију из склоништа, приказујући становнике Лондона како спавају или леже на станицама метроа. У призорима људи који се протежу по станицама метроа и тунелима нашао је подударност са формама и празнинама у својим скулптурама. Ови цртежи одишу скоро визионарским осећањем колективног страха од катастрофалних опасности који ће обележити савремено доба. Са друге стране, искуство лондонских склоништа допринело је интензивираним и натуралистичком приступу људској фигури.

Током педесетих година скулптуре Хенрија Мура постају мање фронталне, нагласак је у потупности на тродимензионалности. При томе су мотиви исти – лежеће фигуре и мајка са дететом сада су

третиране још апстрактније, тек се у њиховим међусобним односима препознаје симболичност мотива.

У шездесетим годинама Мур све више истражује природне материјале, које проналази у окружењу, те тако у своје радове уводи облике костију, шкољки, облутака, камења.

Упоредо са скулптуром Хенри Мур се од 1931. непрекидно бавио графиком и цртежом (са мањим паузама). Графика га је интересовала као поље истраживања, приступа материјалу и непосредног рада у њему. У том смислу се графичка матрица појављује као еквивалент скулпторских материјала. Највећи број радова изведен је у бакропису, сувој игли и акватинти, као и литографији. Током шездесетих графиком се бави све више, и то серије на тему „Лобања слона“ (1966), „Стоунхенџ“ (1973) и „Овца“ (1972. и 1974). Укупно је реализовао седамсто деветнаест графика.